

1919-10-2x

AFSENDER

Otto Gelsted

MODTAGER

Poul Uttenreitter

FAKTA

Dokumenttype:

Brev

Sprog:

Dansk

Dateringsbegrundelse:

Brevet må være fra efter 23.10.1919, da Uttenreitter i et brev erklærede sig uenig i Gelsteds forståelse af Christensen, Otto Gelsteds efterladte papirer, KB. Tilg. 513.

Generel kommentar:

Christensens bog og anskuelser henviser til: Arnold Christensen: Kunstkere. Et Svar til Prof. Salomonsen og hans Kritikere, der udkom som et lille hæfte på Nyt Nordisk Forlag i 1919. I et brev til Gelsted 23.10.1919 havde Uttenreitter erklæret sig uenig i hans forståelse af Christensen, Otto Gelsteds efterladte papirer, KB. Tilg. 513.

Med Uttenreitters Strindberg-autorisation sigtes til, at Uttenreitter i forbindelse med tidligere oversættelser af Strindberg havde fået autorisation dertil af forfatteren, jf. brev fra Uttenreitter til Gelsted 20.8.1919, Otto Gelsteds efterladte papirer, KB. Tilg. 513.

Idéen til den billedbog om nyere dansk kunst, Uttenreitter håbede at få ud på Nyt Nordisk Forlag, fremgår af brev til Gelsted 5.9.1919, Otto Gelsteds efterladte papirer, KB. Tilg. 513. Den blev ikke til noget, det samme gjaldt Otto Gelsteds roman.

Bønnelyckes bog henviser til romanen Spartanerne, der udkom i 1919.

"Den unge Færing" på side 4 må være William Heinesen. Et brev fra Per Gudmundsen-Holmgreen 7.8.1919 til Otto Gelsted i sidstnævntes efterladte papirer takker for venlighed mod ham og Heinesen, KB. Tilg. 513.

Afsendersted:

København

Afsenderinfo (lakstempel, adresse m.m.):
Brevpapir:
NYT NORDISK FORLAG
NØRREGADE 7. KØBENHAVN K
TELF. 9330

Modtagersted:
Kerteminde

Omtalte personer:
Bodil Bech
Hans Adolph Brorson
Emil Bønnelycke
Arnold Christensen
William Heinesen
Poul Henningsen
Kai Hoffmann
Alf Larsen
Axel Salto
August Strindberg
Rudolph Tegner

Arkivplacering:
Det Kongelige Bibliotek NKS 4722, 4

DOKUMENTINDHOLD

Otto Gelsted er ærgerlig over uenigheden med Uttenreitter om Arnold Christensens opfattelse af kunstkritik. Han håber, at det bliver muligt at udgive en kunstbog af Uttenreitter, som han er i gang med nogle beregninger omkring. Gelsted mener i øvrigt, at *Klingen *godt kan begynde at anmelde redaktørernes egne værker, da redaktionen er blevet så stor. Han fremsender digte af William Heinesen og Kai Hoffmann og fortæller, at han selv skriver på en roman om pietistiske kredse på Brorsons tid.

TRANSSKRIFTION

København K., den Okt 1919

Kære Poul.

Det er lidt underligt for mig, at se min Fremstilling af Christensens Anskuelser betegnet som forkert, naar jeg fra ham selv med uomstødelig Sikkerhed ved, at han har ønsket sin Bog opfattet som jeg har gjort det. En Maalestok, der blot (blot!) har den Fejl, at den snart er en halv Alen, snart to Alen lang - hvad Fanden er det for en Maalestok? KChristensen mener, at vi slet ikke kan skelne med objektiv Sikkerhed mellem "falske" og "normale" Associationer - altsaa falder Meteren! Jeg maa altsaa fastholde, at din Anmeldelse af Bogen er bygget paa en Misforstaaelse. De muligheder for en objektiv Kunstkritik, der kan uddrages af Associationspsykologien, har jeg selv peget paa i min Art. i "Klingen", men Christensen selv anser dem for ganske usikre og utilstrækkelige. Jeg har nu faaet Svar fra Overretssagføreren ang. din Strindberg Autorisation. Han mener, at den vist er god nok, men da hele det juridiske Ansvar kommer til at hvile paa ham, forlanger han, før han giver sin Billigelse til at vi be-

nytter Autorisationen, at se det originale Brev. Vil du vise os den Venlighed at sende mig det. Du skal nok faa det snarest tilbage.

Forhaabentlig gaar saa Sagen i Orden.

Din Kunstbog er under bred Overvejelse. Jeg har modtaget Beregninger baade fra Reproduktionsanstalt og Trykkeri og et fuldt færdigt Prøveeksemplar af Bogen (altsaa det heftede Papir med indtegnet Klichéstørrelse). Jeg havde imidlertid tænkt mig, at vi maaske kunde faa Bogen ud i et større Format end Gad-Bøgerne og har derfor ladet Overslagene beregne efter en Størrelse ca. 3 Gange større end Gad-Bøgerne. Det viser sig imidlertid, at Ekspl. da vil komme til at koste 10 Kr. Det gaar selvfølgelig ikke. Nu skal jeg lade foretage en Beregning, der nøjagtig holder sig til Gad-Bøgernes Klichéstørrelse og Format. Jeg er

blot bange for, at det alligevel bliver for dyrt. Jeg regner med, at vi helst maatte trykke 3000 Ekspl. straks - ellers kan det vist ikke betale sig. Og ser du: et Udvalg foretaget af dig

1. Fortsættelse

maa kan jo ikke faa en rent populær Karakter. Mange Kunstnere, Rudolf Tegner ex., som Folk og Aviserne absolut vil kræve repræsenteret, vil ikke komme med. Skal de med, mister Bogen jo al Interesse for os. Saa jeg ved ikke, om vi vil kunne regne med det temmelig store Oplag og den Publikumsinteresse, der vistnok er nødvendig for at Bogen skal kunne bære sig. Men alt dette er jo noget, der kan regnes ud i simple Tal, saa det skal jeg nok snarest faa i Orden. Bliv ikke utaalmodig!

Vil du ikke gøre mig en stor Tjeneste: naar du har læst Bønnelyckes Bog, saa skrive lidt udførligt til mig, om hvad du synes om den. Jeg har nemlig aftalt med Axel at skrive noget om den i "Klingen". Nu, hvor vi er 6 Redaktører, synes jeg ikke, der er nogen Grund til af Diskretion at undlade at omtale hinanden i Bladet, der jo alligevel én Gang for alle har faaet Ry som Klikenavn. Lad os i Herrens Navn gøre det til et Klikeblad og saa vise Folk, at det er i vor Klike

Tampen brænder. Men jeg vilde gerne, før jeg skrev Artiklen, vide mig enig med dig i mit Syn paa Bogen.

Vi har besluttet i Lighed med den lille Artikel om Alf Larsen for Fremtiden ogsaa at bringe noget Literaturkritik i Bladet, men naturligvis kun om Ting af særlig Interesse for Klingen. Jeg tror, det vil føles som en naturlig Stofudvidelse, og det vil sikkert lette os Besværet med at redigere Bladet.

[i marginen]:

X

Samtidig hermed sender jeg nogle flere Digte af den unge Færing, der i sin Tid fik nogle kasseret hos os. Jeg vedlægger ogsaa de gamle Digte, som maaske faar Interesse igen ved at ses sammen med de nye. Jeg har ikke selv faaet tid til at læse dem. Kan noget af det bruges. Manden var ude og besøge mig forleden, jeg syntes om ham, men han er ganske ung, saa det kan jo være han ikke er druckreif endnu.

Alf Larsen- Korrektoren er i Gang.

2. Forts.

Midt i November skal Poul Henningsen holde Foredrag i "Moderne Kunst" om "Akademiets Nedlæggelse". Det fremkommer i næste Nr. af "Klingen".

[i marginen]

X

Hoffmann har paa min Opfordring sendt os et Digt, som vi altsaa maa

tage. Det er i hans patetiske Stil og begejstrer mig ikke. Men det er temmelig uskadeligt. Ogsaa dette Digt følger sammen med Heinesens. Hils Bodil. Jeg er lidt utilfreds med den flotte Maade, du affærdiger min Opfattelse af "Kunstkere" paa. Nu troede jeg endda, jeg havde gjort Sagen saa klar. Forresten hænger al den Kunstkritik mig snart ud af Halsen.

Jeg sidder midt i en Roman, der foregaar i pietistiske Krese paa Brorsons Tid. Det er Meningen, at den skal udkomme til Foraaret. Saa snart den er færdig - en Gang i November - lader jeg tage nogle maskinskrevne Kopier og sender dig et Eksempplar. Det er jo noget

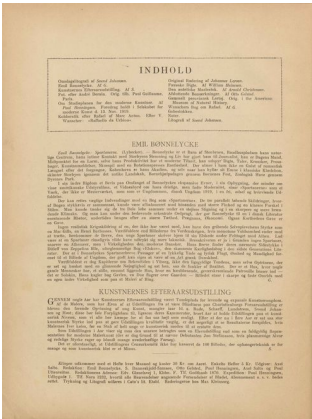
af en forbandet Nødvendighed, at Bogen i al Fald rent teknisk er i Orden, naar jeg selv er Forlagskonsulent. Ellers bliver min Stilling jo ganske uholdbar. Jeg har læst Begyndelsen op for Axel, som syntes om det - og jeg tror selv paa Bogen - nu faar vi se.

Lev rigtig vel. Saa snart Romanen er færdig, indleveret og antaget (jeg maa selvfølgelig lade den læse af Forlagets Direktører), stikker jeg over til Kerteminde en fjorten Dages Tid.

Din hengivne Ven
Otto Gelsted.

X Ogsaa Sass' Digt Salome er indsendt til "Klingen". Jeg har ikke læst det, men vil lade dig tage til Stilling til det.

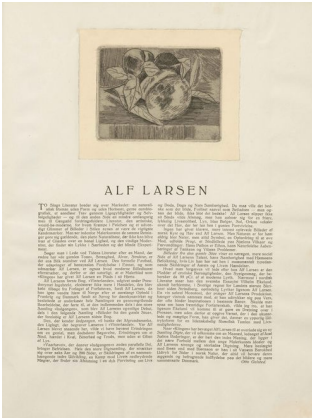
OMTALTE VÆRKER

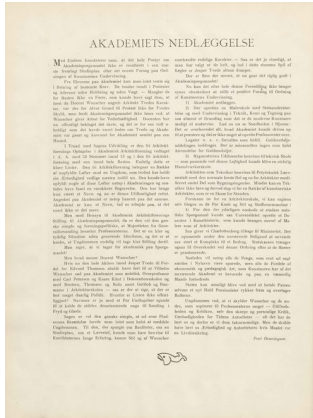
Klingen III, 1, s. 1

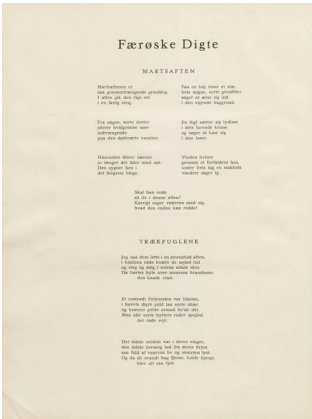
Klingen III, 1, s. 12

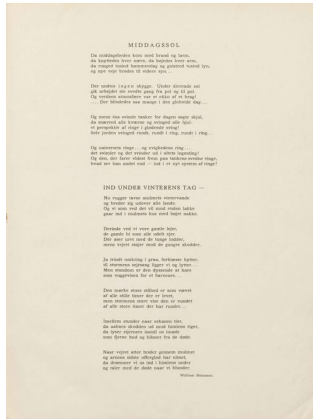
Klingen II,10-12, s. 14

Klingen III, 2, s. 9

Klingen III,1, s. 9

Klingen III,1, s. 10

Den store Armada.

Dit kæmpet er uovervindelig Flaade
med Flagstædt Rude og Rorersens Flaade
en Dron som en Lykto, som ikke kanst Flaade.

Du seilst et alder i Læ af et Fjeld
seest her i Thors en stor Kanon.

Om Mand, der peger, som herest Ma
kanst et Rude som Flaade.

De vildeste Mand af den Rødske Flaade,
hvo Dron var en Lykto, som ikke kanst Flaade,
hvo seest et alder som Flaade D,
hvo seest et uovervindelig Fy.

Og jeg - jeg er ud af den alder og den O!

Du, hvor Mærket Mærket er gude,
er jeg hvo, og som Mærket er Thale,
hvo, som Flaade er hvo i Gade,
jeg er en hvo af den store Armada.

Jeg er en hvo af den store Armada,
af den Læst og den Rude i Gade,
af en hvo som er hvo, en hvo som er hvo,
af en hvo som er hvo som hvo.

Lad Flaade som hvo: Mit Mærket og Mær
en Flaade en uovervindelig Fy.
Det Høfsten

NYT NORDISK FORLAG
NØRREGADE 7. KØBENHAVN · K
TELF. 9330

TELEGRAMADRESSE:
NORDFORLAG

KØBENHAVN K., den 10. Okt 1919

Kære Poul.

Det er lidt underligt for mig, at 20 min. Frem-
stilling af Christensen's Kædetale begrundet som
faktisk, naar jeg fra ham selv med uomstødtelig
Videnskabelighed ved, at han har brudt sin Pøj op.
Faktisk som jeg har gjort det. En Monestak, der
blot (blot!) har den Fejl, at den snart er
en halv Åben, snart 6 Åben lang - hvad Fanden
er det for en Monestak? Christensen mener, at is-
rlet ikke kan stæbe med objektive Sættelser mellem
"falske" og "normale" Associationer - altsaa falder
"Metoden"! Jeg tror altsaa forstod, at den smedde
af Byen og bygget paa en Vægfæstelse. De Målt-
heder for en objektiv Kendskab, der kan adderes
af Associationspsykologien, har jeg selv pegt paa i min
Art. i "Kliniken", men Christensen selv aner
den for ganske usikre og utilstuelige.

Jeg har nu fundet hos fra Omskræftelsen
ang. den kliniske Indledning. Han mener, at
den vist er god nok, men da hele det juridiske
Sagens kommer til at handle paa ham, forlanger
han, at han gives sin Billighed til at si de:

NYT NORDISK FORLAG
NORREGADE 7 KØBENHAVN K
TELEF. 9330

suppler Indtægterne, at se det originale Brev.
Vil du use os den Venlighed at sende mig
det. Du skal høre fra det snarest tilbage.
Forkærligt for en Sagen i Orden.

Min Kunstbog er under bes. Overvejelse. Jeg
har medtaget Beregninger, borde fra Reprodukt.
Ansættelse og Trykteri og et fuldt forlyst Brev.
eksemplar af Bogen (altho det heftede Papir
med indlagt Klische'skema). Jeg havde imidlertid
trouet mig, at vi maatte kunne for Bogen ud i
et store Format end God-Bogen og har derfor
ladet Oversættelsen lægne efter en Skema ca.
3 Gange store end God-Bogen. Det virer mig
imidlertid, at Dspt. da vil komme til at
kost 10 K. Det gør selvfølgelig ikke. Men skal
vi lade foretage en Beregning, der nøjagtig holder
sig til God-Bogens Klische'skema og Format. Vi
er blot bange for, at det alligevel bliver for dyrt.
Jeg regner med, at vi helst maatte trykke 3000
Dspt. straks - ellers kan det end ikke betale
sig. Og ser du: et Udvalgt foretaget af dig

NYT NORDISK FORLAG
NØRREGADE 7. KØBENHAVN · K
TELF. 9330

TELEGRAMADRESSE:
 NORDFORLAG

2. Fataletale

KØBENHAVN K., den

Dkt.

1911

~~kan~~ kan jo ikke fra en rent populær Karakter.
 Mange Kunstere, Redaktører, og som folk
 af Høierne absolut at kunne repræsenteret, vil
 ikke kunne med. Skal de med, mister Pogen
 jo al Interesse for os. Saa fj ved ikke, om vi
 vil kunne sige med det temmelig store Oplag
 af den Publikumsinteresse, der vistnok er
 vedvarende for at Pogen skal kunne bære sig.
 Men alt dette er jo noget, der kan regnes
 ind i simple tal, saa det skal fj nok
 snarest gøre i Orden. Men ikke utroalmodig!

Vil du ikke gøre mig en stor tjeneste:
 naar du har læst Regnelyckes Bog, saa skrive
 lidt udførligt til mig, om hvad du synes om
 den. B har nemlig aftalt med Axel at
 skrive noget om den i "Kløjser". Nu, naar vi
 er 6 Redaktører, synes fj ikke, der er nogen
 Grund til at diskussion at vedkomme at imøde
 hinanden i Bladet, der jo alligevel er saa
 for alle har troet Pj som Kløse navn. Det
 er i Hverens Wam gøre det til et Kløseblad,
 og saa vise folk, at det er i vor Kløse

Tampen brænder. Men is ikke gene, for is
større Arthelen, ideo mig mig med dig i mit
Sige for Pogen.

Vi har besluttet i Lyket med den lille
Arthelen om Alf Larsen for Fremtiden gøre
at bringe noget Litteraturskritik i Bladet, men
naturligvis kun om Ting af rigtig Interesse for
Klengen. Is tror, det vil føles som en natu-
relig Skridtsværelse, og det vil sikkert lette is
Pensaret med at redigere Bladet.

Samlings hemmelighed er mig flere
Digte af den unge Pening, der i sin Tid
X lidt mig beundret hos os. Vi redigerer også
de gamle Digte, som måske for Interes-
sen vil at ses sammen med de nye. Is
har ikke selv spædet Tid at læse dem,
Kan noget af det bruges. Manden var
ide og læste mig forleden, is syntes om
ham, men han er ganske ung, så det
kan jo være, han ikke er druckseif endnu.

Alf Larsen-Konklusion er i Gang.

NYT NORDISK FORLAG
NØRREGADE 7. KØBENHAVN · K
TELEF. 9330

TELEGRAMADRESSE:
NORDEFORLAG

2. Delt.

KØBENHAVN K., den

Om. 19 19

Midt i November skal Poul Henningsen holde Foredrag i "Moderne Kunst" om "Hans Demis's Meddelelse". Det henkommer i meste Nr. af "Klavis".

X Hoffmann har for min Opfordring sendt et Digt, som er ellers saa godt. Det er i hans poetiske Stil og beejgester mig ikke. Men det er temmelig indholdsløst. Og saa dille Digt følger sammen med Keiserens.

Hils Bedst. Jeg er lidt uheldig med den flotte Moode, der affendige min Opfattelse af "Kunstens" osv. Na troede jeg endda, at han havde gjort Sagen saa klar. Forresten hangt al den Kunstlitteratur mig snart ud af Halsen.

Jeg sidder midt i en Roman, der foregaaer i pichishu's Hese for Persons Tid. Det er Meningen, at den skal udkomme til Forvekt. Saa snart den er ferdig - en Gang i November - lader vi lige nogle markedsstuen Koper og sender dig et Exemplar. Det er jo noget

af en forbandt Nødvendighed, at Pagen i
at Dets rent teknisk er i Orden, naar P
selv er Forlagskomiteent. Ellers bliver min
Stilling jo ganske uholdbar. J har læst Regnskab
og for Axel, som spørger om det, og J har
selv paa Pagen - men paa er det.

Der rigtig vel. Som snart Romanen er
færdig, indleveret og antaget (J mon selvfølgelig
lode den løse af Forlagsdirektøren), skriver J
over til Kerteminde en Hjorten dages Tid.

Din hengivne Ven

Otto Gelboe.

X Gode Læs' Digt Salene er indleveret til
"Klunger". J har ikke læst det, men vil lade
det tage til Stilling til det.